



NOU 2010:5 "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering" - høring

LØPENR/SAKSNR: 9926/2010-2008/310	SAKSBEHANDLER: Kent Henrik Seland	DATO: 07.09.2010
--------------------------------------	--------------------------------------	---------------------

UTV.SAKSNR: 10/18 10/97	UTVALG: Eldrerådet Formannskapet	MØTEDATO: 15.09.2010 14.10.2010
-------------------------------	--	---------------------------------------

Bakgrunn

Et ekspertutvalg har foretatt en gjennomgang av hjelpemiddelområdet for regjeringen. Holteutvalgets forslag ble lagt fram 4. mai i NOU 2010:5. Utvalget foreslår mange endringer som funksjonshemmedes organisasjoner reagerer sterkt på. I dag er hjelpemiddelområdet hjemlet i folketrygdloven og hjelpemidlene finansieres av staten til brukere med varige funksjonsnedsettelse. Kommunene har finansieringsansvaret for hjelpemidler ved midlertidig behov. NAV Hjelpemiddelsentral i fylkene har spesialkompetanse på området og samarbeider nært med kommunale fagfolk for å gi funksjonshemmede et tilbud i nærmiljøet. Rettigheter i folketrygdloven og statlig finansiering sikrer funksjonshemmede et mest mulig likeverdig tilbud, uavhengig av bosted, alder og økonomi. Gråsoner er systematisk bygget ned gjennom utviklingen av formidlingssystemet. Skolehjelpemidler ble overført fra kommuner og fylker til folketrygden i 1997 fordi det var så store forskjeller.

Holteutvalget forslår å overføre ansvar fra stat til kommune

Utvalget foreslår et systemskifte der hjelpemiddelområdet splittes opp og legges over på den enkelte sektor. Rettigheter tas ut av folketrygdloven. Utvalget foreslår å overføre mye av dagens statlige ansvar til kommunene for å oppnå mer helhetlige løsninger og kostnadskontroll. Hjelpemidler i barnehage, skole, bolig og dagligliv (dagens bestillingsordning) foreslås finansiert gjennom rammebevilgning til kommunene. Utvalget foreslår at et lovutvalg skal gå gjennom jussen på området.

Konsekvenser for kommunene

Dersom utvalgets forslag blir realisert vil nye oppgaver legges på kommunene uten sikkerhet for at penger følger med. Kommunene får ansvaret for å finansiere hjelpemidler i barnehage, skole, bolig og dagligliv, samt det faglige ansvaret for å formidle rett løsning til brukerne. Ca 40 % av kommunene har ikke ergoterapeut. Kommunene får ansvaret for vedtak, innkjøp, lagerhold, reparasjoner, resirkulering og markedsoversikt. Hjelpemiddelsentralene driver i dag en omfattende kursvirksomhet for kommunene og har ansvar for anskaffelser og kvalitetssikring av hjelpemidler, også innen bestillingsordningen. PrisewaterHouse Coopers viste i sin delutredning for utvalget at dagens system er formåls effektivt og at kommunene har stor nytte av hjelpemiddelsentralene.

Konsekvenser for hjelpemiddelbrukerne

Livet deles opp i sektorer der du må henvende deg ulike steder for ulike hjelpemidler til barnehage, skole, arbeid og dagligliv. Gråsoner vil oppstå i overgangene mellom

barnehage/skole/arbeid. Uten retten til hjelpemidler i folketrygdloven, vil tilgangen til rett hjelpemiddel bli en budsjettsak innen den enkelte sektor i kommunen. Barn med behov for hjelpemidler i skolen må konkurrere med andre gode formål som skal dekkes av skolens budsjett. Ulikhetene fra før 1997 vil oppstå igjen, med konsekvenser for barns utvikling.

Bedre løsning er

- Videreføre dagens formidlingssystem med lovhjemling i folketrygdloven for alle hjelpemidler slik at funksjonshemmede sikres et likeverdig tilbud og tilgang til nødvendige hjelpemidler.
- Bygge videre på den oppgave- og ansvarsfordelingen som er nedfelt i folketrygdloven, i kommunehelsetjenesteloven og i samarbeidsavtaler.
- Styrke rehabiliteringstjenesten i kommunene. Satse mer på ergoterapitjenester.
- Styrke vaktmestertjenesten i kommunene for reparasjon og montering.
- Forenkle rutiner og saksbehandling ved hjelpemiddelsentralene.
- Samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner om utvikling og forbedringer.

Konklusjon

Rådet for funksjonshemmede og eldrerådet ber kommunen, ved kommunestyre eller formannskap, om å avgi høringsvar på NOU 2010:5 "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering" med frist 15. oktober 2010.

Forslag til vedtak

Høringens forslag om å overføre dagens statlige ansvar for hjelpemidler til kommunene må avvises og Rådene ber derfor om at følgende uttalelse blir vedtatt som høringsvar:

"Kommunen mener retten til hjelpemidler fortsatt skal ligge til folketrygdloven med et statlig finansierungsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede tilgang til hjelpemidler på alle livsområder, med mulighet til å leve et selvstendig liv. De økonomiske utfordringer kommunene står overfor gir lite rom for nye omfattende oppgaver på dette området. Retten til hjelpemidler må være uavhengig av geografisk bosted og kommuneøkonomi. Staten bør i stedet forbedre hjelpemiddelformidlingen ved å bidra til å styrke kommunenes ergoterapitilbud og rehabilitering samt styrke vaktmestertjenesten for reparasjon av hjelpemidler."

Saksprotokoll i Eldrerådet - 15.09.2010 – PS 10/18

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Høringens forslag om å overføre dagens statlige ansvar for hjelpemidler til kommunene må avvises og Rådene ber derfor om at følgende uttalelse blir vedtatt som høringsvar:

"Kommunen mener retten til hjelpemidler fortsatt skal ligge til folketrygdloven med et statlig finansierungsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede tilgang til hjelpemidler på alle livsområder, med mulighet til å leve et selvstendig liv. De økonomiske utfordringer kommunene står overfor gir lite rom for nye omfattende oppgaver på dette området. Retten til hjelpemidler må være uavhengig av geografisk bosted og kommuneøkonomi. Staten bør i stedet forbedre hjelpemiddelformidlingen ved å bidra til å styrke kommunenes

ergoterapitilbud og rehabilitering samt styrke vaktmestertjenesten for reparasjon av hjelpemidler.”

Saksprotokoll i Formannskapet - 14.10.2010 – PS 10/97

Behandling

Utvalg for oppvekst og levekårs innstilling ble enstemmig tilrådt.

Vedtak

Høringens forslag om å overføre dagens statlige ansvar for hjelpemidler til kommunene må avvises og Rådene ber derfor om at følgende uttalelse blir vedtatt som høringssvar:

”Kommunen mener retten til hjelpemidler fortsatt skal ligge til folketrygdloven med et statlig finansieringsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede tilgang til hjelpemidler på alle livsområder, med mulighet til å leve et selvstendig liv. De økonomiske utfordringer kommunene står overfor gir lite rom for nye omfattende oppgaver på dette området. Retten til hjelpemidler må være uavhengig av geografisk bosted og kommuneøkonomi. Staten bør i stedet forbedre hjelpemiddelformidlingen ved å bidra til å styrke kommunenes ergoterapitilbud og rehabilitering samt styrke vaktmestertjenesten for reparasjon av hjelpemidler.”

Elfrida Netland og Aud Ingrid Fidjeland
Rådsledere

Kent Henrik Seland
Sekretær

Vedlegg

1 Høring - NOU 2010:5 "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering"